

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Fogyasztási-adó leszállítás és szállítási kedvezmények.

Hosszas kunyorálás és tanácskozás után végre megtörtént az első határozott lépés, legalább Budapest székes fővárosban, az általános drágaság, első sorban a husrágaság csökkentése iránt. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter leiratot intézett a főváros törvényhatóságához, melyben kijelenti, hogy átirat a pénzügyminiszterhez a fővárosi fogyasztási-adók csökkentése dolgában és egyuttal átiratot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, az élő és levágott hus szállítási kedvezménye érdekében. Amíg a szerbiai határzár meg nem szűnik, más hatásos intézkedést, mint a fogyasztási adók leszállítását és a szállítási refakciákat nem tehetünk. A hus szállítása annak árát tetemesen megdrágítja, de sokkal súlyosabban érinti a fogyasztási adó, amely nemcsak a fővárosban, de országsszerte megnehezíti a szegény embereknek a húselelem megszerzését. Ha nézzük az állami költségvetés bevétel kimutatását, akkor látjuk, hogy az állam legnagyobb jövedelmét a fogyasztási adók képezik, amelyek azon fillérekből kerülnek ki, melyeket a polgár és a munkás kénytelen elvonni a szájától. Sehoh Európában nem találjuk párját a magyarországi adópolitikának, mely abban kulminál, hogy az élelmi cikkekre s hozzá a legnélkülözhetet-

lenebbekre vetik ki a legmagasabb adókat. Állam és község valóságosan versenyeznek egymással, hogy minél többet szorítsanak ki a mészárosokból és vendéglősökből és ez a horribilis fogyasztási adó az okozója annak, hogy minden gyenge termék, vagy akár gyenge takarmány esetén a hus ára elviselhetetlen magasságra szökik.

Sehol Európában nem találjuk párját azoknak a vasuti kedvezményeknek, melyek a Mávon divatoznak. Refakciákat élveznek olyan cikkek, melyek épenséggel nem képeznek közszükségletet. Ennek elleneben az élő és levágott hus szállítása alig részesül valamelyes kedvezményben, — csakis az, amely Bécs felé irányul.

Fején találta a szöveget Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter akkor, amidőn megtette a kezdeményező lépéseket a fogyasztási adók leszállítására és husszállítási kedvezmények megadására. — Mind a kettő radikális cselekedet lenne, de kielégítő eredményt ezektől csak úgy várhatunk, ha a földmívelésügyi miniszter által megjelölt irányban minél hamarabb történik is valami. Ki gyorsan ad, kétszer ad! Ezt tartsák szem előtt az intéző körök, ha komolyan akarják a husrágaság megszüntetését. A pénzügyminiszteren és a kereskedelemügyi miniszteren van a sor, hogy sürgősen cselekedjenek, úgy, ahogy Ausztriában már cselekedtek is. Az osztrák

kereskedelemügyi miniszter ugyanis elrendelte a múlt héten, hogy az osztrák vasutakon az élő és vágott hus szállítása további intézkedésig 25 százalékkal olcsóbban történjék. Nálunk nem 25 százalékos, hanem 50 százalékos tarifakedvezmény szükséges, hogy a hus árának csökkenése érezhető legyen. És amíg a pénzügyminiszter intézkedik, addig a városok is saját hatáskörükben sok mindent tehetnek a fogyasztási adó mérsékelése tekintetében. A földolog az, hogy mindenki komolyan fogja föl hivatását és segítse megoldani ezt az immár égetővé vált szociális kérdést.

Telkes István
állami állatorvos.

A tanítók fizetésrendezéséhez.

Végre megértük, hogy a kir. kormány foglalkozik velünk. Megértük, hogy észrevettek bennünket, hogy sanyaru helyzetünk javítása felé akarnak egy lépést tenni s ezzel „a nemzet becsületbeli tartozását” törleszteni szándékoznak.

A jóakarát azonban most is csak olyan, mint a téli napsugár: ragyog, ragyog, de meleget nem áraszt.

Nem akarom ezzel Apponyi miniszter ur jó szándékát meggyanusítani, sőt elismerem, hogy nehez az ő dolga e tekintetben is. A sokféle igényt kielégíteni, belátom, bajos; de hogy jóakarattal s az igazságot és méltányos-

T Á R C A.

A negyedik.

Irta: Zsoldos László.

— Személyvonat Bécsig! — kiálltott be a portás a nyugati pályaudvari vendéglő termébe. Kovács bácsi, aki most nyelte le az utolsó kortyot a sörös pohárból, lázasan fizetett s kezében hatalmas szegfűbokrétával kiszaladt a perronra a vonathoz. Csak olyan szakaszt kapott, amelyben már négy másik utas ült, még pedig — tekintettel a késő esti időre — már kilenc órára járt az idő — valamennyien elnyújtózva a tekete bőrüléseken. Érthető tehát a nagy fogadtatás, amelyben az ötödik részesült. Kovács bácsi azonban nem sokat törődött a többiek kényelmével és kérlelhetetlen arccal állt meg egy vörösszakállu ur előtt:

— Szabad kérem?

Azzal leült melléje az ülésre, úgy, hogy a másik természetesen kénytelen volt most már felülni, bosszus arccal húzódva a sarokba, mialatt valószínűleg afféle gondolat ébredt benne:

— Vajjon meddig akar utazni ez a . . .

Nem fejezhette be a gondolatát, mert lent a perronon hangosan közbe kiálltotta valaki, hogy:

— Indulás!

A gép füttyentett s a másik percben a vonat lassu, komoly dübörgéssel kirobogott a pályaudvarból, neki a hűvos, vak októberi éjszakának.

A szakaszban csend volt, mert az utasok akik Kovács bácsi kivételével mind Bécsbe iparkodtak, valamennyien álmosak voltak.

Maga Kovács bácsi is, — aki Vácra volt menendő, aig, hogy a vonat elindult, érezte, hogy ellenállhatatlan álmoság lepi meg.

Vonaton amugy is könnyű elálmosodni, hát még ha esti tíz óra felé jár az idő. Felt azonban, hogy elalussza az állomást és elviszik Verőcére, avagy ki tudja, talán Esztergomig vagy még tovább. A kalauzban nem mert megbizni, mert minden kocsi tele volt utassal s így — hacsak borralalóval nem gyantazza meg az emlékező tehetségét — biztosra vehette, hogy a derék ember elfelejti a felkeltést. Borralalót pedig elvből nem szokott adni Kovács bácsi.

Egy régi iskolatársa lakodalmára ment, aki most nősült meg harmadszor. Előre fente mar a fogát a pompás lakomára, sőt, mi több, egész este csupán a sörre szoritkozott, enni azonban egy harapást sem evett. Nem jó lett volna tehát egy ostoba álommal elszalasztani a kiszállást.

Hirtelen elégülten elmosolyodott. Barátságos arccal fordult szomszédjához, aki embergyűlölő arccal bámult a levegőbe. Látszott rajta, hogy hosszabb utra indult. Iszonyuan ki volt merülve és dühös volt, hogy ez a

másik ott mellette még a kis fekvőhelyéről is kiszorította.

— Akarja uraságod, — szólalt meg most diplomatikusan Kovács bácsi — hogy minél hamarabb lefeküdhessék?

— Hogy a manóba ne akarnám! — volt a válasz, miközben egy sóvár pillantása siklott el a többiekben, akik már mind a hármán jóízűen aludtak.

— Meg lesz kérem — biztatta Kovács.

En kérem, Vácna! kiszállok. Addig azonban aludni szeretnék Ha Vácna! Ön fölébreszt, akkor örömet átadom Önnek a helyemet, ha azonban ezt a szivességet még sem tenné meg nekem, akkor szent, hogy elalszom Bécsig s Ön az egész uton gubbaszthat itt a sarokban, úgy. Fölébreszt?

— Föl — mondta a másik.

Köszönöm — felelte halkán Kovács bácsi s a következő percben már aludt.

Szomszédja ádáz tekintetet vetett feléje. A vonat most hagyta el Palota-Ujpestet.

Kovács bácsi pedig a lakodalmról álmodott. Hogy izlik a sörre a pompás kacsapecsénye! Meg a pulyka! Meg a többi dicső eledel! És különösen hogy csuszik mind ezekre bor. Finom kis ital! Kovács bácsi, karsu boros pohárral a kezében, most feláll az asztal mellett és általános figyelem közben szólni kezdett.

— Kedves új házaspár! . . .

— Vác, — kiálltotta valaki Kovács bácsi fölébe. Vác, kérem, siessen.

ságot tartva szem előtt, mégis el lehet a helyes utat találni, azt határozottan állítom.

A törvény-tervezetből mindenek fölött számüzve van az egyenlőség gyönyörű eszméje! Külömbiséget tesznek állami és nem állami tanítók között. Egyenlő munkáért különbözőképen fizetnek. Oda kényszerítik a községi, illetve felekezeti tanítót, hogy saját munkáját lebecsülje; önértékét levetkezve, ismerje be, hogy az ő munkája nem oly értékes, mint az állami kollégáé. Állami tanítóknál az összes, állami iskoláknál töltött évek beszámíthatnak, míg felekezeti tanítóknál csak 1893. évtől veszik tekintetbe a — szolgálatot. S hogy a felekezeti tanítók munkáját még jobban lesajnálják, a frissen sült tervezet még állami tanítóknál is tekinteten kívül hagyja a felekezeti iskolában (előzőleg) töltött éveket. . . Hát csakugyan oly értéktelen munkát fejtünk mi ki?! Ha igen, miért nem szüntetik be egy csapásra a — felekezeti oktatást?

Alaposan kimutatták már, hivatottabb tollal, az anomáliákat, mit a törvénytervezet érintett passzusa teremt. Kimutatták a lakbérosztályba való sorozás nevetséges voltát is — sok más egyéb hibával egyetemben; azért én most, nehogy üres szalmát csépeljek, más dolgot akarok szóba hozni.

Apponyi miniszter ur be akarja számítani a tanítói fizetésbe a kántori díjakat is teljesen. Azt hiszi ő excellenciája, hogy ezzel boldoggá tesz bennünket, felekezeti tanítókat. Hiszen mi a kántori díjakért külön szolgálatot teszünk.

Minden iskolánál az osztálytanítók jövő évi július 1-től 1000 korona rendes fizetést huznak s ezért *csak tanítanak*. Mi, kántortanítók meg ugyanazon díjért duplán szolgálunk. Az osztálytanító urak a fűtött szoba ablakán át, pipaszó mellett nézik, midőn az öszülő kántortanító szél- s hóviharban végig énekl az utcát, — 13 krajcárért temetve Csobánc oldalából jobb hazába költözött fizető gazdáját.

Egész évben otthon kell lennünk, hogy mise és litánia, temetés és ha-

— Mi . . . mi — riadt föl álmából, felbeszakítva felköszöntőjét a megszólított. Mi az kérem?

— Vác. Tessék sietni, mert . . .

Kovács bácsi nem várta be a végét. Kapta a kalapját s vad gyorsasággal rohant végig a folyosón, ki a kocsiajtóhoz. Epen csak, hogy még leugorhatott.

Csak amikor a vonat már fujva, füstölögve tovább dühögött az állomásról, akkor nézett szét Kovács bácsi a vágányok körül a sötétben.

— Mi ez?

Megkérdezte a portást:

— Vác ez?

Az iflegmával felelt:

— Dehogy, kérem. Vác meg két állomás innen. Ez csak Dunakesz.

— Es mikor megy a legközelebbi vonat.

— Reggel. Addig sem előre, sem hátra nem lesz több vonat.

— Kovács bácsi szomorúan pillantott a kezében a menyasszonyi bokrértára. Adieu, lakodalom. Azután dühösen nézett a továbbrobogó vonat után.

Azon pedig, az egyik másodosztályú kocsiiban ez alatt már kényelmesen nyúlt el a leszállított váci utas ülésén a negyedik.

Ajkai körül ádáz mosoly játszadozott.

rangozás, felhő elé való csölkönlés és a halottkémi szolgálát zavartalanul érvényesüljön. Hozzá még nyáron minisztrálni, temetésekre a szentelő tömlőt s halálkeresztet is kell cipelnünk, mert gyermekek nincsenek jelen. A falun keresztül utazók — látván a felfegyverzett kántort — szinte azt hiszik, hogy valami keresztes vitéz bandukol Palesztina felé.

. . . A toronyból meg a kántortanítóné tekintetes asszony lesi, mikor indul a halottas házból a menet, hogy pontosan harangozhassa, szolgálójával együtt a kísért. Ime ennyien állunk glédába, hogy 13 krajcárt kereshessünk!

Ez a mi életünk. S most fogja magát a nagy Apponyi, ezt a keservesen megszolgált kántori díjat is tanítói fizetésbe számítja. A kettős szolgálattért 1907. évi július hó 1-én kapok 1000 koronát — *30 évi szolgálatom után*. Az osztálytanító urak, noha talán egy éve sincsen még, hogy a preparandiát kijárták, szintén 1000 koronát huznak, mely díjért faluhelyen hat hónapig tanítanak, hat hónapig meg vakációznak.

Azután meg: nyugdíj igényem most 600 korona — a tanítói fizetés után. 1907. évi július 1-én, beszámítván Apponyi miniszter ur a kántori díjat is a tanítói fizetésbe, nyugdíj igényem lesz 1000 korona; tehát 400 koronával emelkedik az igény. *Amde ezt meg is kell fizetnem!* A nyugdíj-törvény illető szakasza értelmében ugyanis ötven százalékát kell befizetni azon összegnek, melylyel a nyugdíj-igény emelkedett. Fizetek tehát e címen 200 koronát, noha fizetésem, *jövödelmem egy szemernyivel sem emelkedett*. A külön megszolgált kántori díjakkal együtt előbb is volt, 48 korona huzán, 900 korona fizetésem. Nyugodt lélekkel mondhatjuk el: adtál, uram, esőt, de nincs köszönet benne.

Hagyja meg a miniszter ur a kántorit kántori díjnak s egészítse ki a tanítói fizetést 1000 koronára. Az én tanítói fizetésem pl. 476 korona (a kántori szintén ennyi). Tessék ezt kiegészíteni 1000 koronára. Szívesen beszázalékolok a többletről, mert jövödelmem tényleg 524 koronával emelkednék.

Hm, könnyű ezt mondani; de az állam képtelen ám 16 ezer felekezeti tanítónál a fizetés-kiegészítésre! hangoztatják a hivatalosok.

Dehogy képtelen! Tessék kevesebb ágyut, kevesebb szobrot, kevesebb Pulszky-képeket venni s a színésznőkre is kevesebbet költeni. „Sajgó szívvel“ a t. honatyák meg a delgációban ne szórják oly könnyen a milliókat; mindjárt lesz fedezet.

Minden dolog előbbre való, minden ügy fontosabb a tanítók ügyénél. Jellemző az egész társadalomra, hogy — elkezdve a nagyságos bérlő urtól Wekerle Sándorig — épen azokat nézi legkevesebbet, akik a hazának legmagasztosabb ügyét szolgálják; akik a gyermekből embert, polgárt, hazafit nevelnek. Ha mi a vallás igazait, a hazaszeretetet tüzt, a polgári erényeket, a munkaszeretetet s kötelességérzetet nem öntjük a gyermekebe, vajjon lesz-e

nemzet, lesz-e lelkes, az édes hazáért hevülő, élni halni tudó honpolgár? . . . Bismark elismerte, hogy Szedánt, a német iskolamesterek csinálták. Japánban a tanítóknak kitűnő fizetésük van. Én azt gondolom, hogy ez a körülmény az orosz-japán háboruban megtermette gyümölcsét.

Csak jóakarát kell hozzá s nyomban elnémul a tanítók panasza.

Lám Tisza István egy-kettőre megkésztette, lehet mondani — a viszszaemelőleg is biztosított korpótlékokkal együtt — meg is háromszorozta a jegyző urak fizetését; noha azoknak mellékjövődélme is tiszszeresen felülhaladja a nemzet napszámósaiknak 300 forintos minimumát.

Tisza István nem kereste, van-e reá fedezet!

1848-ban, az osztrák garázdálkodás idejében, hazánkban korán sem volt oly kedvező a pénzügyi helyzet, mint ma, s Kossuth Lajos mégis, *mint pénzügyminiszter*, 1200 koronában javasolta megállapítani a tanítók fizetésének minimumát. Már akkor érezte későbbi mondása jelentőségét: „Olyan a tanítók dolga a társadalomban, mint a harminc szerepe a természetben, melyet gazol *ember- és marhasereg*, de nyomában virány kél“. Kossuth Ferenc, a 48-as eszmék *fő-őre*, mintha nem volna ily jó emberünk. A vasuti féljegy meg mindig vajudik. Nem tudom, a hegy nem-e egeret szül? . . .

A kántori fizetésre nézve van még pár szavam, miket a lelkész urak szíves figyelmébe ajánlok.

Ha a nemzetgyűlés Apponyi Albert intenciói szerint a kántori fizetést tanítóknak veszi s ezt törvénybe írja, államosítás esetén — mert ez be fog következni — a koronány reá teszi kezét a kántori díjakra is s ezek kulturális dolog címen teljesen a tanítói fizetésbe olvadnak. Vajjon mit tesznek ekkor a felekezettek? Honnan vesznek kántort? No, mert a hitközségből újabb kántori díjakat kiperéselni nem lehet. A tanító pedig, kinek dotációja csupán tanítói, bizony nem fog, főleg tél, viz, hó idején, kántori szolgálattal tenni. Avagy úgy legyen, mint Spanyolországban, hol faluhelyen, egyáltalán kisebb helyeken egy-egy mesterséget unt iparos vagy egy öblös torku pór ember vezeti a kantust.

Mindnyájan jól tudjuk, milyen hatása lenne ezen körülménynek a vallás-erkölcsi életre a mai, egyébként is hithideg világban.

A főtisztelendő papság kövessen el mindent, hogy a kántori díjak érintetlenül maradjanak. Egészítse ki az állam csupán a tanítói fizetést. Ekkor a kántori díjak jelentősen emelvén a tanítók jövödelmét, ifjaink kétszeres erővel iparkodnak a kántori ismereteket megszerezni. Rendes, képzett kántorok levén, a hitélet is új lendületet nyer. S a tanítóság, látva a lelkész urak jóakarátát e téren is, minden erejével iparkodik azzal jó egyetértésben élni; mely egyetértés pedig majdan — minden téren — nemes gyümölcsöket terem.

Németh György.

A balatoni vasutrol.

Herceg Mihály egyetemi tanár a „Keszthelyi Hírlap”-ban a többek között a következőket írja a nevezett vasutrol:

Most már biztosan hisszük, hogy végrehaláhára megépítették azt a vasutat, melyet először az 1870-es években Kerkápoly Károly pénzügyminiszter és gróf Waldstein János, másodsor pedig Freistädler nagybirtokos és Tolnay Lajos országgyűlési képviselő, harmadsor a balatonparti községek maguk kezdeményezték képviselőtestületeik által. Belátván az ő egyszerű, természetes eszük által is azt, hogy ezen vasutnak kiépítését nemcsak a Balatonvidék földrajzilekvése, anyagi és szellemi jóléte kívánja, hanem az egész ország nemzetgazdasági és közforgalmi érdekek, vagyis a helyes vasuti politika is parancsolja. Ilyen érdekek: a lakosságnak több, mint 30.000 holdra tehető szőlőterülete, hat, egész nyolcszáz ezer hehtónyi bortermeléssel.

Könnyebben való felhasználhatása azon dűsgazdag bazaltbányák és egyéb kőbányáknak, melyeknek különféle termékeit, építkezés, utcai kövezés, lépcsők, malomkövek s más hasonló célokra lehet alkalmazni.

A balatoni vasut könnyebb és biztosabb forgalmat létesítene Veszprém-, Zala- és Somogy megyék között, ezek sajátserű terményeit, gazdasági árucikkait szorosabb összeköttetésbe hozná az ország azon részeivel, hol olyanok nem léteznek, pedig szükségeltetnek.

Dacára azonban ezen biztató előzményeknek és ezen anyagi haszonnal és nyereséggel járó előnyöknek, csodálatos, hogy az eddigi kormányok a balatoni vasut kiépítést inkább megakadályozták, mint elősegítették.

Most már azonban belátják, hogy a balatoni vasut halogatásával országos mulasztás történt, amelyet jóvá kell tennünk. Belátja, hogy ezen vasut kiépítésével módot kell nyújtani arra, hogy Magyarország éjszaki, déli és nyugati forgalma a magyar államvonalába tereltessek, nem pedig a déli vaspálya társaság vonalszakaszaiba, mint az eddigelé a mindenkorai kormányok nemtörődömsége miatt történt, a magyar államvasutak bevételeinek nagy hátrányára.

Most a Krakóból kiinduló nyugati Galicia, egész Szlezia, továbbá Felső-Magyarország, azután a Dunántuli megyéknek Fiuméba irányított áruit Szombathelytől kezdve legnagyobb részben a Déli vasut bonyolítja le: azok áterelőnek az idegennél is rosszabb déli vasutra. Pedig így a szállítási ár tulajnyomó része olyan idegen részvényeseknek jut, kik lépten-nyomon magyar érdekek ellen törnek, és nekünk ellenségeink.

Az a feladatunk, hogy a déli vasutat megtörjük, megadásra kényszerítsük, a minden oldalról építendő párhuzamos vasutak által.

Ez a törekvése a mostani kormánynak is. És ezen törekvését nem holmi vicinálissal akarja megvalósítani, hanem egy tökéletesen berendezett fővonal, illetve gyorsvonalattal akarja a tulsó oldalon robogó déli vasutat leszerelni. Kiindulva Budapestről és haladva Kenese, Almádi, Balatonfüred, Révfűlöpön át, Badacsonyt megkerülve, Tapolca felé, hogy így azután a Balatonnak veszprémzei oldala is belekapcsolassék a világforgalomba, mint ezt a salzkammergut-i és schweizeri tavaknál látjuk, melyeknek minden oldalán vasutak futnak, a vizein pedig gőzhajók haladnak.

Hátha még csatornák és zsilipek útján a Dunával és Drávával is összeköthetnek a balatoni gőzhajozást!

A balatoni vasutra nézve már minden megvan, a mi kiépítésre szükséges. Az előmunkálatok befejezettek. Együtt van a pénz is. Csak a törvényjavaslat benyújtása és elfogadása az országgyűlésen szükséges. Mert azt a csekély összeget, a mely még hátra van, meghozzák a kisajátítások is.

Felhívás előfizetésre.

A mult számunkban jeleztük lapunk irányát és törekvését: e község és járás társadalmi és közzgazdasági érdekeinek előmozdítását szolgálni, amit azonban csak úgy tehetünk, ha ahhoz a nagyközönség az ő

jóindulatával, erkölcsi és anyagi támogatásával hozzájárul.

Miért is arra kérjük a mélyen tisztelt nagyközönséget, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

A Tapolcai Lapok előfizetési ára: egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 50 K.

Jegyzők, tanítók és egyesületek egész évre 5 koronaért rendelhetik meg a „Tapolcazi Lapok”-at.

Hazaftas tisztelettel

A „TAPOLCAI LAPOK”

szerkesztősége és kiadóhivatala

H I R E K.

Megnyílnak az iskolák. A vörheny járvány miatt bezárt tapolcai iskolák a holnapi napon ismét megnyílnak.

Szerkesztőváltás. A Veszprémi Hírlaplaptársunk szerkesztését a mult számmal Szántó László távozásával Kertész Kálmán székesegyházi karkáplán vette át.

A tapolcai tanítók lakáspénze. Az Apponyi féle tervezet értelmében, Tapolca község tanítóinak lakáspénze a negyedik fizetési fokozatba tartozik. — Tudvalevő azonban, hogy a miniszterium Tapolca község állami tisztviselői lakásbér illetményének jogosultságát a 3-ik fizetési fokozatba sorozta. — A tanítók fizetésének jelenlegi rendezése tárgyában kiadott tervezetben Tapolca is a negyedik osztályba van sorozva. Minthogy e rendelkezés a helybeli tanítók lakásügyét is érinti, Tapolca község összes tanítói kérelmezni fogják a miniszteriumnál, hogy őket is az állami tisztviselőket megillető lakásbér-osztályba sorozza, — ami nemcsak méltányos, hanem az említettek után, ismerve a helyi viszonyokat, jogos is, s így hisszük, hogy kérelmüket teljesíteni is fogják.

Balatonparti vasut. Veszprém városa a mult héten tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a balatonparti vasut engedményeseinek a város részéről felajánlott 60.000 koronát a vasutat kiépítő magyar államnak is folyósítja s a törzsrészvényekre való igényéről lemond. Hiszük, hogy ez ügyben már Zalavármegyének és Veszprém városának ily értelmű határozatát úgy Fehérmegye, mint a vármegyék községei és az érdekelt magánosok is hasonló értelemben magukéva teszik, hogy a vasut építésének mielőbbi megkezdhetését lehetővé tegyék.

Süme—keszthelyi vasut. Már a 70-es években tervbe volt véve a pápa-devecser-süme—keszthelyi vasut. A trasirosás megkezdült, de a további munkálat elmaradt. 1890-ben ismét a süme—szántó—keszthelyi vasut volt a napirenden. Ezen vasuthoz a megye is megígerte a hozzájárulását. Ez a vasut is elmaradt. Most Rechnicz Béla pápai lakos kapott előmunkálati engedélyt a devecser-rendek-ukki vonal kiépítésére. A vármegye azt kívánja, hogy Rendeokról ne Ukra, hanem Sümege vezessék be a vasutat. Ez esetben Sümege, Bazsi stb. érdekeltsége az előmunkálati engedélyt kéri a következő vasuti utvonal kiépítésére: Sümege bazsi domb megkerülésével Hidegkut, Zalaszántó, a laki határ, Karmaacs, Hévízfürdő érintésével Keszthely. Ez ügyben az érdekeltség dec 29-én Keszthelyen gyűlést tartott.

Népesedési mozgalom Tapolcán 1906-ban. Nem lesz érdektelen, ha községünk mult évi népesedési mozgalmának képét adjuk, ami végeredményében igen szomorú. Az összes születések száma 190 (1905-ben 201.) kik közül 112 nő és 78 férfi. Vallásra nézve rom. katolikus: 167, — izr. 19, ág. ev. 2, ev. ref. 2. — *Meghalt összesen:* 198 egyén (1905-ben 133, tehát az idén 65 tel több.) Nemük szerint 103 nő és 95 férfi. — Vallás szerint: 183 rom. kath. — 13 izr. és 2 ág. ev. Házasságkötés 45 volt (1905-ben 52.) kik közül 36 pár rom. kath. — 5 pár izr. 2 ev. ref. és rom. kath. (férfi ev. ref. nő rom. kath.) 2 ág. ev. és r. k. (férfi ág. ev. nő r. kath.) E rövid kimutatás is szomorú képét nyújtja a község népesedési mozgalmának, mert a megelőző (1905) évvel összehasonlítva a születések száma a szaporulat

helyett 11 lélekkel kevesebet mutat. — De legszomorubb a halálozások száma, mert nemesak a megelőző évinél mutat 65-tel többet, de 8-al több az egyévbéli születések számanál is. *Tehát az 1906-ik évben a lakosság száma a születésekkel szemben kevesebb lett 8 egyénnel.* — Szomorú év, amit részben a járványos betegedésektől eredő halálozások okoztak. A születések számában a nők vezetnek jelentékeny többségben. De apadt a házasságkötések száma is. — S így ismertette e kis statisztikát, az 1906-iki év Tapolca népesedését nagyon szomorú képen mutatja be. — Természetesen e kimutatásban nincs benne a beköltözöttek és kivándoroltak forgalma, de csak egymással szemben alig változtatják meg a fenti szomorú kimutatás képét.

A keszthelyi tanítók fizetésrendezése. Keszthely város tanítóinak fizetésrendezése ügyében tervezetet készített, amely az Apponyi féle állami iskolai tanítók fizetésének tervezetével végeredményében teljesen megegyezik. — Ugy látszik Keszthelyen több jóindulattal viseltetnek általában a népoktatás iránt mint nálunk, hol még a törvényes lakbérnek is voltak ellenzői.

Kiállítás Pécsen. Pécs sz. kir. város és Baranyavármegye ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekeltsége, hogy az egész ország iparát, mezőgazdaságát, borászatát, állattenyésztését és háziiparát a nagyközönségnek illő keretben bemutassa, Pécs sz. kir. város közönségének erkölcsi és anyagi támogatásával Pécsen, 1907. évi május hó 15-étől szeptember hó 15-én nagyszabású általános ipari és mezőgazdasági s ennek keretében országos borászati kiállítást is rendez. Miután a kiállítások az ügyes, olesó és jó munka versenyterei, ahol azok a győzelem, a babér, a haszon, akik minél használhatóbb cikkeket, terményeket tudnak megfelelő ár mellett előállítani, és akik a műizlés, a szükséglet és kereslet igényeit helyes érzékkel tudják felismerni és kellően kielégíteni: A kiállításon való részvétel minden termelőre nézve egyformán fontos és hasznos. miert is a végrehajtó bizottság lapunk útján is megkéri a termelés különböző ágaival foglalkozó közönséget, hogy az alkotó és termelő erők és a munka ünnepi versenyében az 1907. évi általános ipari és mezőgazdasági kiállításban résztvenni sziveskedjenek. A részvételt, illetőleg kellő tájékozást nyújtanak a bejelentési iven hátlapján közölt kiállítási szabályzatok, de az esetleg még szükséges felvilágosításokkal szivesen szolgál a kiállítási iroda is. A kiállítás tartama alatt többek között kiállításba helyezték a vendéglősök országos kongresszusának Pécsen leendő megtartását, országos borászati kongresszus tartását stb. A kiállításon egyuttal a kiállított borokból borkóstolóval egybekötött országos borvásár is lesz, ugyancsak a kiállítás tartalma alatt szőlő- és gyümölcsstermekek részére szeptember hó 8—12-ig időlegesen kiállítást tartanak, időleges gyümölcskiállítások is lesznek még június 2—6-ig és augusztus 20—24-ig. (Az időleges kiállításokon külön díjazások.) A kiállításra vonatkozó minden levelet és küldeményt „Kiállítási iroda Pécs” címmel kell el látni.

Újévi koldulások. Minden jogcim lesz már manap arra, hogy újévkor a köszöntések ürügye alatt kolduljanak, amit valóban másnak nem minősíthetünk azok részéről, kik egész éven át semmi szolgálatot sem tettek, vagy ha tettek is, tiszteségesen megfizettünk érte. Hogy többet ne említsünk, honnan jut a sirásó ahhoz, hogy oda is elmenjen, akinek Tapolcán egyáltalán nincs is halottja. *Ilyenkor valóban bosszantó a tulhajtott sok jókívánság.*

Szigoru rendelet. A földmivelésügyi m. kir. miniszter a közzgazgatási hatóságok és a kerületi szőlőszeti és borászati felügyelők, faiskola-felügyelők figyelmét felhívja, hogy kiszállásuk alkalmával ügyeljenek arra, hogy a hernyófészkek pusztítását kellő szorgalommal üzi-e a lakosság. Egyben felhívja őket, hogy tapasztalt mulasztás esetén azonnal tegyenek hozzá jelentést. Bizony nagyon szükséges a rendelet szigorú betartása, mert vidékünkön, különösen a mult évben, sajnosan

ságot tartva szem előtt, mégis el lehet a helyes utat találni, azt határozottan állítom.

A törvény-tervezetből mindenek fölött számúve van az egyenlőség gyönyörű eszméje! Külömbéte tesznek állami és nem állami tanítók között. Egyenlő munkáért különbözőképen fizetnek. Oda kényszerítik a községit, illetve felekezeti tanítót, hogy saját munkáját lebecsülje; önértékét levetkezve, ismerje be, hogy az ő munkája nem oly értékes, mint az állami kollégáé. Állami tanítóknál az összes, állami iskoláknál töltött évek beszámítanak, míg felekezeti tanítóknál csak 1893. évtől veszik tekintetbe a — szolgálatot. S hogy a felekezeti tanítók munkáját még jobban lesajnálják, a frissen sült tervezet még állami tanítóknál is tekinteten kívül hagyja a felekezeti iskolában (előzőleg) töltött éveket. . . Hát csakugyan oly értéktelen munkát fejtünk mi ki?! Ha igen, miért nem szüntetnek be egy csapásra a — felekezeti oktatást?

Alaposan kimutatták már, hivatottabb tollal, az anomáliákat, mit a törvénytervezet érintett passzusa teremt. Kimutatták a lakbérosztályba való sorozás nevetséges voltát is — sok más egyéb hibával egyetemben; azért én most, nehogy üres szalmát csépeljek, más dolgot akarok szóba hozni.

Apponyi miniszter ur be akarja számítani a tanítói fizetésbe a kántori díjakat is teljesen. Azt hiszi ő excellenciája, hogy ezzel boldoggá tesz bennünket, felekezeti tanítókat. Hiszen mi a kántori díjakért külön szolgálatot teszünk.

Minden iskolánál az osztálytanítók jövő évi július 1-től 1000 korona rendes fizetést huznak s ezért *csak tanítanak*. Mi, kántortanítók meg ugyanazon díjért duplán szolgálunk. Az osztálytanító urak a fűtött szoba ablakán át, pipaszó mellett nézik, midőn az őszülő kántortanító szél- s hóiharban végig éneklí az utcát, — 13 krajcárért temetve Csobánc oldalából jobb hazába költözött fizető gazdáját.

Egész évben otthon kell lennünk, hogy mise és litánia, temetés és ha-

— Mi . . . mi — riadt föl álmából, félbeszakítva felköszöntőjét a megszólított. Mi az kérem?

— Vác. Tessék sietni, mert . . .

Kovács bácsi nem várta be a végét. Kapta a kalapját s vad gyorsasággal rohant végig a folyosón, ki a kocsijához. Epen csak, hogy még leugorhatott.

Csak amikor a vonat már fujva, füstölögve tovább dübörgött az állomásról, akkor nézett szét Kovács bácsi a vágányok körül a sötétben.

— Mi ez?

Megkérdezte a portást:

— Vác ez?

Az flegmával felelt:

— Dehogy, kérem. Vác meg két állomás innen. Ez csak Dunakesz.

— És mikor megy a legközelebbi vonat.

— Reggel. Addig sem előre, sem hátra nem lesz több vonat.

— Kovács bácsi szomorúan pillantott a kezében a menyasszonyi bokréta. Adieu, lakodalom. Azután dühösen nézett a továbbrobogó vonat után.

Azon pedig, az egyik másodosztályú kocsiban ez alatt már kényelmesen nyúlt el a leszállított váci utas ülésén a negyedik.

Ajkai körül ádáz mosoly játszadozott.

rangozás, felhő elé való csölnökölés és a halottkémi szolgálat zavartalanul érvényesüljön. Hozzá még nyáron minisztrálni, temetésekre a szentelő tömlőt s halálkeresztet is kell cipelnünk, mert gyermekek nincsenek jelen. A falun keresztül utazók — látván a felfegyverzett kántort — szinte azt hiszik, hogy valami keresztes vitéz bandukol Palesztina felé.

. . . A toronyból meg a kántortanítóné tekintetes asszony lesi, mikor indul a halottas házból a menet, hogy pontosan harangozhassa, szolgálójával együtt a kísért. Ime ennyien állunk glédába, hogy 13 krajcárt kereshessünk!

Ez a mi életünk. S most fogja magát a nagy Apponyi, ezt a keservesen megszolgált kántori díjat is tanítói fizetésbe számítja. A kettős szolgálatért 1907. évi július hó 1-én kapok 1000 koronát — *30 évi szolgálatom után*. Az osztálytanító urak, noha talán egy éve sincsen még, hogy a preparandiát kijárták, szintén 1000 koronát huznak, mely díjért faluhelyen hat hónapig tanítanak, hat hónapig meg vakációznak.

Azután meg: nyugdíj igényem most 600 korona — a tanítói fizetés után. 1907. évi július 1-én, beszámítván Apponyi miniszter ur a kántori díjat is a tanítói fizetésbe, nyugdíj igényem lesz 1000 korona; tehát 400 koronával emelkedik az igény. *Amde ezt meg is kell fizetnem!* A nyugdíj-törvény illető szakasza értelmében ugyanis ötven százalékát kell befizetni azon öszszegnek, melylyel a nyugdíj-igény emelkedett. Fizetek tehát e címen 200 koronát, noha fizetésem, *jövödelmem egy szemernyivel sem emelkedett*. A külön megszolgált kántori díjakkal együtt előbb is volt, 48 korona híján, 1000 korona fizetésem. Nyugodt lélekkel mondhatjuk el: adtál, uram, esőt, de nincs köszönet benne.

Hagyja meg a miniszter ur a kántorit kántori díjnak s egészítse ki a tanítói fizetést 1000 koronára. Az én tanítói fizetésem pl. 476 korona (a kántori szintén ennyi). Tessék ezt kiegészíteni 1000 koronára. Szívesen beszazalékolok a többletéről, mert jövödelmem tényleg 524 koronával emelkednék.

Hm, könnyű ezt mondani; de az állam képtelen ám 16 ezer felekezeti tanítónál a fizetés-kiegészítésre! hangoztatják a hivatalosok.

Dehogy képtelen! Tessék kevesebb ágyut, kevesebb szobrot, kevesebb Pulszky-képeket venni s a színésznőkre is kevesebbet költeni. „Sajgó szívvel“ a t. honatyák meg a delgációban ne szórják oly könnyen a milliókat; mindjárt lesz fedezet.

Minden dolog előbbre való, minden ügy fontosabb a tanítók ügyénél. Jellemző az egész társadalomra, hogy — elkezdve a nagyságos bérlő úrtól Wekerle Sándorig — épen azokat nézi legkevesebbet, akik a hazának legmagasztosabb ügyét szolgálják; akik a gyermekből embert, polgárt, hazafit nevelnek. Ha mi a vallás igazait, a hazaszeretetet tüztét, a polgári erényeket, a munkaszeretetet s kötelességérzetet nem öntjük a gyermekbe, vajjon lesz-e

nemzet, lesz-e lelkes, az édes hazáért hevülő, élni halni tudó honpolgár? . . . Bismark elismerte, hogy Szedánt a német iskolamesterek csinálták. Japánban a tanítóknak kitűnő fizetésük van. Én azt gondolom, hogy ez a körülmény az orosz-japán háboruban megtermette gyümölcsét.

Csak jóakarát kell hozzá s nyomban elnémul a tanítók panasza.

Lám Tisza István egy-kettőre megkészszerzte, lehet mondani — a viszszaemenőleg is biztosított korpótlékokkal együtt — meg is háromszorozta a jegyző urak fizetését; noha azoknak mellékjövödelme is tisztereszen felülhaladja a nemzet napszamosainak 300 forintos minimumát.

Tisza István nem kereste, van-e reá fedezet!

1848-ban, az osztrák garázdálkodás idejében, hazánkban korán sem volt oly kedvező a pénzügyi helyzet, mint ma, s Kossuth Lajos mégis, *mint pénzügyminiszter*, 1200 koronában javasolta megállapítani a tanítók fizetésének minimumát. Már akkor érezte későbbi mondása jelentőségét: „Olyan a tanítók dolga a társadalomban, mint a harmat szerepe a természetben, melyet gázol *ember- és marhasereg*, de nyomában virány kél“. Kossuth Ferenc, a 48-as eszmék *lő-őre*, mintha nem volna ily jó emberünk. A vasuti féljegy még mindig vajudik. Nem tudom, a hegy nem-e egeret szül? . . .

A kántori fizetésre nézve van még pár szavam, miket a lelkész urak szíves figyelmébe ajánlok.

Ha a nemzetgyűlés Apponyi Albert intenciói szerint a kántori fizetést tanítóknak veszi s ezt törvénybe írja, államosítás esetén — mert ez be fog következni — a kormány reá teszi kezét a kántori díjakra is s ezek kulturális dolog címen teljesen a tanítói fizetésbe olvadnak. Vajjon mit tesznek ekkor a felekezetek? Honnan vesznek kántort? No, mert a hitközségből újabb kántori díjakat kipréselni nem lehet. A tanító pedig, kinek dotációja csupán tanítói, bizony nem fog, főleg tél, viz, hó idején, kántori szolgálatokat tenni. Avagy úgy legyen, mint Spanyolországban, hol faluhelyen, egyáltalán kisebb helyeken egy-egy mesterséget unt iparos vagy egy öblös torku pór ember vezeti a kantust.

Mindnyajan jól tudjuk, milyen hatása lenne ezen körülménynek a válás-erkölcsi életre a mai, egyébként is hithideg világban.

A főtisztelendő papság kövessen el mindent, hogy a kántori díjak érintetlenül maradjanak. Egészítse ki az állam csupán a tanítói fizetést. Ekkor a kántori díjak jelentősen emelvén a tanítók jövödelmét, ifjaink kétszeres erővel iparkodnak a kántori ismereteket megszerezni. Rendes, képzett kántorok lévén, a hitélet is új lendületet nyer. S a tanító, látva a lelkész urak jóakarátát e téren is, minden erejével iparkodik azzal jó egyetértésben élni; mely egyetértés pedig majdan — minden téren — nemes gyümölcsöket terem.

Németh György.

A balatoni vasutról.

Herceg Mihály egyetemi tanár a „Keszthelyi Hírlap”-ban a többek között a következőket írja a nevezett vasutról:

Most már biztosan hisszük, hogy végre valahára megépítetik azt a vasutat, melyet először az 1870-es években Kerkápoly Károly pénzügyminiszter és gróf Waldstein János, másodsor pedig Freistädler nagybirtokos és Tolnay Lajos országgyűlési képviselő, harmadszor a balatonparti községek maguk kezdeményeztek képviselőtestületeik által. Belátván az ő egyszerű, természetes eszük által is azt, hogy ezen vasutnak kiépítését nemcsak a Balatonvidék földrajzilekvése, anyagi és szellemi jóléte kívánja, hanem az egész ország nemzetgazdasági és közforgalmi érdekek, vagyis a helyes vasuti politika is parancsolja. Ilyen érdekek: a lakosságnak több, mint 30 000 holdra tehető szőlőterülete, hat, egész nyolcszáz ezer hehtónyi bortermeléssel.

Könnyebben való felhasználása azon dúsgazdag bazaltbányák és egyéb kőbányáknak, melyeknek különféle termékeit, építkezés, utcai kövezés, lépcsők, malomkövek s más hasonló célokra lehet alkalmazni.

A balatoni vasut könnyebb és biztosabb forgalmat létesítene Veszprém-, Zala- és Somogy megyék között, ezek sajátzerű terményeit, gazdasági árucikkjeit szorosabb összeköttetésbe hozná az ország azon részeivel, hol olyanok nem léteznek, pedig szükségeltetnek.

Dacára azonban ezen biztató előzményeknek és ezen anyagi haszonnal és nyereséggel járó előnyöknek, esodálatos, hogy az eddigi kormányok a balatoni vasut kiépítést inkább megakadályozták, mint elősegítették.

Most már azonban belátják, hogy a balatoni vasut halogatásával országos mulasztás történt, amelyet jóvá kell tennünk. Belátja, hogy ezen vasut kiépítésével módot kell nyújtani arra, hogy Magyarország éjszaki, déli és nyugati forgalma a magyar államvonalaiba tereltesse, nem pedig a déli vaspálya-társaság vonalszakaszaiba, mint az eddigelő a mindenkori kormányok nemtörődömsége miatt történt, a magyar államvasutak bevételeinek nagy hátrányára.

Most a Krakóból kiinduló nyugati Galicia, egész Szilizia, továbbá Felső-Magyarország, azután a Dunántúli megyéknek Fiuméba irányított áruít Szombathelytől kezdve legnagyobb részben a Déli vasut bonyolítja le; azok átterelődnék az idegennél is rosszabb déli vasutra. Pedig így a szállítási ár túlnyomó része olyan idegen részvényeseknek jut, kik lépten-nyomon magyar érdekek ellen törnek, és nekünk ellenségeink.

Az a feladatunk, hogy a déli vasutat megtörjük, megadásra kényszerítsük, a minden oldalról építendő párhuzamos vasutak által. Ez a törekvése a mostani kormányának is. És ezen törekvését nem holmi vicinálissal akarja megvalósítani, hanem egy tökéletesen berendezett fővonal, illetve gyorsvonattal akarja a tulsó oldalon robogó déli vasutat leszerelni. Kiindulva Budapestről és haladva Kenese, Almádi, Balatonfüred, Révfülöpön át, Badacsonyt megkerülve, Tapolca felé, hogy így azután a Balatonnak veszprémi oldala is bekapcsolassék a világforgalomba, mint ezt a salzkammergüti és schweizer tavaknál látjuk, melyeknek minden oldalán vasutak futnak, a vizein pedig gőzhajók haladnak.

Hátha még csatornák és zsilipek után a Dunával és Drávával is összeköthetnék a balatoni gőzhajózást!

A balatoni vasutra nézve már minden megvan, a mi kiépítésre szükséges. Az előmunkálatok befejezettek. Együtt van a pénz is. Csak a törvényjavaslat benyújtása és elfogadása az országgyűlésen szükséges. Mert azt a csekély összeget, a mely még hátra van, meg hozzák a kisajátítások is.

Felhívás előfizetésre.

A mult számunkban jeleztük lapunk irányát és törekvését: e község és járás társadalmi és közgazdasági érdekeinek előmozdítását szolgálja, amit azonban csak úgy tehetünk, ha ahhoz a nagyközönség az ő

jóindulatával, erkölcsi és anyagi támogatásával hozzájárul.

Miért is arra kérjük a mélyen tisztelt nagyközönséget, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

A Tapolcai Lapok előfizetési ára: egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2.50 K.

Jegyzők, tanítók és egyesületek egész évre 5 koronaért rendelhetik meg a „Tapolczi Lapok”-at.

Hazafias tisztelettel

A „TAPOLCZAI LAPOK”
szerkesztősége és kiadóhivatala

H I R E K.

Megnyílnak az iskolák. A vörheny járvány miatt bezárt tapolcai iskolák a holnapi napon ismét megnyílnak.

Szerkesztőváltás. A Veszprémi Hirlaplaptársunk szerkesztését a mult számmal Szántó László távozásával Kertész Kálmán székesegyházi karkáplán vette át.

A tapolcai tanítók lakáspénze. Az Apponyi féle tervezet értelmében, Tapolca község tanítóinak lakáspénze a negyedik fizetési fokozatba tartozik. — Tudvalevő azonban, hogy a minisztérium Tapolca község állami tisztviselői lakásbér illetményének jogosultságát a 3-ik fizetési fokozatba sorozta. — A tanítók fizetésének jelenlegi rendezése tárgyában kiadott tervezetben Tapolca is a negyedik osztályba van sorozva. Minthogy e rendelkezés a helybeli tanítók lakásügyét is érinti, Tapolca község összes tanítói kérelmezni fogják a minisztériumnál, hogy őket is az állami tisztviselőket megillető lakásbér-osztályba sorozza, — ami nemcsak méltányos, hanem az említetek után, ismerve a helyi viszonyokat, jogos is, s így hisszük, hogy kérelmüket teljesíteni is fogják.

Balatoni vasut. Veszprém városa a mult héten tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a balatoni vasut engedményeseinek a város részéről felajánlott 60,000 koronát a vasutat kiépítő magyar államnak is folyósítja s a törzsrészvényekre való igényéről lemond. Hiszük, hogy ez ügyben már Zalavármegyének és Veszprém városának ily értelmű határozatát úgy Fehérmegye, mint a vármegyék községei és az érdekelt magánosok is hasonló értelemben magukévé teszik, hogy a vasut építésének mielőbbi megkezdését lehetővé tegyék.

Süme—keszthelyi vasut. Már a 70-es években tervbe volt véve a pápa-devecser-süme—keszthelyi vasut. A trasirosás megkezdült, de a további munkálat elmaradt. 1890-ben ismét a süme—szántó—keszthelyi vasut volt a napirenden. Ezen vasúthoz a megye is megígerte a hozzájárulását. Ez a vasut is elmaradt. Most Rechnicz Béla papai lakos kapott előmunkálati engedélyt a devecser-rendek-ukki vonal kiépítésére. A vármegye azt kívánja, hogy Rendeokról ne Ukra, hanem Sümege vezessék be a vasutat. Ez esetben Sümege, Bazsi stb. érdekeltsége az előmunkálati engedélyt kéri a következő vasuti utvonal kiépítésére: Sümege bazsi domb megkerülésével Hidegkut, Zalasántó, a laki határ, Karmacs, Hévízfürdő érintésével Keszthely. Ez ügyben az érdekeltség dec 29-én Keszthelyen gyűlést tartott.

Népesedési mozgalom Tapolcán 1906-ban. Nem lesz érdektelen, ha községünk mult évi népesedési mozgalomának képét adjuk, ami végeredményében igen szomorú. Az összes születések száma 190 (1905-ben 201.) kik közül 112 nő és 78 férfi. Vallásra nézve rom. katolikus: 167, — izr. 19, ág. ev. 2, ev. ref. 2. — **Meghalt összesen:** 198 egyén (1905-ben 133, tehát az idén 65 tel több.) Nemük szerint 103 nő és 95 férfi. — Vallás szerint: 183 rom. kath. — 13 izr. és 2 ág. ev. Házasságkötés 45 volt (1905-ben 52.) kik közül 36 pár rom. kath. — 5 pár izr. 2 ev. ref. és rom. kath. (férfi ev. ref. nő rom. kath.) 2 ág. ev. és r. k. (férfi ág. ev. nő r. kath.) E rövid kimutatás is szomorú képét nyújtja a község népesedési mozgalomának, mert a megelőző (1905) évvel összehasonlítva a születések száma a szaporulat

helyett 11 lélekkel kevesebet mutat. — De legszomorubb a halálozások száma, mert nemcsak a megelőző évinél mutat 65-tel többet, de 8-al több az egyévbéli születések számánál is. *Tehát az 1906-ik évben a lakosság száma a születésekkel szemben kevesebb lett 8 egyénnel.* — Szomorú év, amit részben a járványos betegedésektől eredő halálozások okoztak. A születések számában a nők vezetnek jeleltékeny többségben. De apadt a házasságkötések száma is. — S így ismertette e kis statisztikát, az 1906-iki év Tapolca népesedését nagyon szomorú képen mutatja be. — Természetesen e kimutatásban nincs benne a beköltözöttek és kivándoroltak forgalma, de csak egymással szemben alig változtatják meg a fenti szomorú kimutatás képét.

A keszthelyi tanítók fizetésrendezése. Keszthely város tanítóinak fizetésrendezése ügyében tervezetet készített, amely az Apponyi féle állami iskolai tanítók fizetésének tervezetével végeredményében teljesen megegyezik. — Ugy látszik Keszthelyen több jóindulattal viseltetnek általában a népoktatás iránt mint nálunk, hol még a törvényes lakbérnek is voltak ellenzői.

Kiállítás Pécsen. Pécs sz. kir. város és Baranyavármegye ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekeltsége, hogy az egész ország iparát, mezőgazdaságát, borászatát, állattenyésztését és háziiparát a nagyközönségnek illő keretben bemutassa, Pécs sz. kir. város közönségének erkölcsi és anyagi támogatásával Pécsen, 1907. évi május hó 15-étől szeptember hó 15-én nagyszabású általános ipari és mezőgazdasági s ennek keretében országos borászati kiállítást is rendez. Miután a kiállítások az ügyes, olcsó és jó munka versenyterei, ahol azokat a győzelem, a babér, a haszon, akik minél használhatóbb cikkeket, terményeket tudnak megfelelő ár mellett előállítani, és akik a műizlés, a szükséglet és kereslet igényeit helyes érzékek tudják felismerni és kellően kielégíteni: A kiállításon való részvétel minden termelőre nézve egyformán fontos és hasznos, miért is a végrehajtó bizottság lapunk utján is megkéri a termelés különböző ágaival foglalkozó közönséget, hogy az alkotó és termelő erők és a munka ünnepi versenyében az 1907. évi általános ipari és mezőgazdasági kiállításban résztvenni sziveskedjenek. A részvétel, illetőleg kellő tájékozást nyújtanak a bejelentési ívek hátlapján közölt kiállítási szabályzatok, de az esetleg még szükséges felvilágosításokkal szivesen szolgál a kiállítási iroda is. A kiállítás tartama alatt többek között kiállításba helyezték a vendéglősök országos kongresszusának Pécsen leendő megtartását, országos borászati kongresszus tartását stb. A kiállításon egyuttal a kiállított borokból borkóstolóval egybekötött országos borvásár is lesz, ugyancsak a kiállítás tartalma alatt szőlő- és gyümölcs-termékek részére szeptember hó 8—12-ig időlegesen kiállítást tartanak, időleges gyümölcskiállítások is lesznek még június 2—6-ig és augusztus 20—24-ig. (Az időleges kiállításokon külön díjazások.) A kiállításra vonatkozó minden levelet és küldeményt „Kiállítási iroda Pécs” címmel kell eljuttatni.

Újévi koldulások. Minden jogcim lesz már manap arra, hogy újévkor a köszöntések ürügye alatt kolduljanak, amit valóban másnak nem minősíthetünk azok részéről, kik egész éven át semmi szolgálatot sem tettek, vagy ha tettek is, tisztességesen megfizettünk érte. Hogy többet ne említsünk, honnan jut a sirásó ahhoz, hogy oda is elmenjen, akinek Tapolcán egyáltalán nincs is halottja. *Ilyenkor valóban bosszantó a tulhajtott sok jókívánság.*

Szigoru rendelet. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a közigazgatási hatóságok és a kerületi szőlészeti és borászati felügyelők, faiskola-felügyelők figyelmét felhívja, hogy kiszállásuk alkalmával ügyeljenek arra, hogy a hernyófészkek pusztítását kellő szorgalommal üzi-e a lakosság. Egyben felhívja őket, hogy tapasztalt mulasztás esetén azonnal tegyenek hozzá jelentést. Bizony nagyon szükséges a rendelet szigorú betartása, mert vidékünkön, különösen a mult évben, sajnosan

tapasztalhattuk a kártékony rovarok és hernyók pusztítását.

Kedélyes Szilveszter estély volt hétfőn a Balaton Kávéházban, hol a Kereskedő Ifjak Egyesületének jelzésére sokan gyűltek össze és vig mulatozás közben köszöntötték egymást éjfélkor az új év beálltával. A társaság csak a reggeli órákban oszlott szét.

Minden szőlőbirtokos részére nagy fontossággal bír az oltványok kiválasztása és mikénti kezelése. Erre nézve készséggel ad utbaigazítást a szakszerű és lelkiismeretes vezetés alatt álló és kitűnő hírnévnek örvendő „Milleniumtelep” Nagyöszön, Torontálmegye, melynek remek kiállítású és műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy szerb nyelvű főárjegyzéke minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve megküldetik.

Szőlőoltványok és szőlővesszők kiosztása. A földművelésügyi miniszteriumban befejezték a szőlőoltványok és amerikai szőlővesszőknek az egyes borvidékekre való szétosztása iránti műveletet. Az idei kedvezőtlen időjárás, különösen a szeptemberi fagyok, a szőlőoltvány és az amerikai szőlővesszőtermés eredményét nagyon leszállították, ugyanarra, hogy az állami telepeken alig áll rendelkezésére félannyi szőlőoltvány és amerikai szőlővessző, mint amennyi a múlt évben kiosztott. Ennek ellenében az idei kereslet oly meglepően nagy, hogy túlhaladja a készlet négy-öttszörösét is. Azok a földbirtokosok tehát, akik az állam szőlőtelepek oltvány- és szőlővessző-készleteiből való részesedésre igényt tartanak, legyenek arra elkészülve, hogy bejelentett szükségletüket csak lényegesen redukált mértékben fogják kielégíthetni. A földművelésügyi miniszter a szőlősgazdákat figyelmezteti e körülményre, addig is, míg az arról szóló értesítésekhez hivatalos uton jutnának. Jó lesz tehát azoknak, kik az államnál nagyobb megrendelést tettek idejében gondoskodni, hogy vesszőszükségleteiket máshol szerezzék be.

Lics-pocs. A zimonkos téli napok után, szerdán, egyszerre enyhe időjárás következett, melyben a félméter magasságu hó hirtelen olvadni kezdett, mit szerdán, esütörtökön még az eső is elősegített. Az olvadás oly hirtelen jött, hogy a sok hóle nem folyhat, hanem kénytelenek vagyunk a lics-pocsban jární, különösen akkor ha a háztulajdonosok nem gondolnak a köztisztaságra és a havat kellő időben nem takarították el a házak elől, amit Tapolcán több helyen tapasztalhatunk, de meg a hólének lefolyást sem készítenek.

Javul a helyzet. Mintha az erkölcsök szelidülnének és nem volna annyi gyilkosság a járásban mint általában szokott lenni. A helybeli kir. járásbíróság büntető ügyi osztályában március óta emberölés nem fordult elő; de egyéb bűnügyek száma is csökkent. Ideje is volna már, hogy megjavuljanak, amúgy is hirhedt vidékünk bűnügyeinek száma.

KÖZGAZDASÁG.

Fűszerpaprika a Balaton partján.

Írta: **Váradí Géza**, az alsókubini áll. felső kereskedelmi iskola tanára.

Tapolcza, december 26.

A Balatonvidék felvirágoztatása országos érdek lévén, szinte természetes, hogy úgy a kormány, mint a helyi hatóságok és az érdekeltek azon vannak, miszerint az itteni nép megélhetése minél inkább biztosítva legyen.

Hogy az itteni nép rászorult a támogatásra, ez bizonyításra nem szorul. A szőlőkönkre mentek, a halászatot kivették kezéből s így kézzelfogható, hogy kiki a vándorbotot vette a kezébe s ment az állítólagos Eldorádó felé.

Hogy a nagy pusztulást igyekezett a kormány enyhíteni s a romok helyébe virágzóbb állapotokat teremteni, az idejött szemlélő kézzelfoghatólag tapasztalhatja. A földművelésügyi kormány — amint a jelek mutatják tejjel és mézzel folyó Kanaánt fog ide varázsolni, mi abból is kitűnik, hogy lép-

ten-nyomon mintatalepekre bukkanunk, melyek úgy a modern szőlőgazdaság, fajállatok tenyésztésében, másrészt a házi- s nagyipar meghonosításában nyilvánul.

Mindezekhez hozzájárul az új vasuti vonal kiépítése, melylyel e vidék Budapesttel, Fiumével és Ausztriával nyer összeköttetést. Bár ezen vívmányok az általánosságnak nagyon is kedveznek, azonban az egyesnek különösebb haszna mindezekből nincs. A mezőgazda tovább termeli az ő buzáját, melyből azonban évről-évre azon sajnos tapasztalokra jut, hogy a zöld hozományból képtelen megélni. A szőlő kezelése és fenntartása nagy költséggel jár, ennél fogva a kisémbert tengődik és sehogysem boldogul.

Lejöttem Arvamegyéből, hogy e szép vidéket tanulmányozhassam. Sajnos, azt tapasztaltam, hogy sehol az országban nem található annyi sok szegény ember, mint itt a Balatonmentén és különösen a tapolczi járásban. A „gazdag” Balatonvidékről szülő hit tévedésen alapszik; e föld buján termi ugyan gyümölcsöt, ámde ezeket a gazdag földeket a nagybirtok köti le, a gazdák szőlei pedig a költséges beruházás miatt nem a legjobban érvényesülnek.

Mit tegyünk már most?

Termeljünk nemesített fűszerpaprikát! Előrendü nemzeti közérdek a paprikának a Balaton mentén való erőteljesebb termesztése, mert Szegeden arról győződtem meg, hogy jelenlegi paprikatermesztésünk nem fedezi a szükségletet. A legelső paprika-cégek egyremásra panaszkodnak, hogy jóformán meg a belföldi keresletet is elég lehet már a hazai termelésből fedezni. Hozzájárul mindezekhez még azon körülmény is, hogy a külföld az utóbbi években nagy mérvben érdeklődik a fűszerpaprika iránt, melyet csak úgy vagyunk képesek kielégíteni, hogy a külföldről vagyunk kénytelenek a hiányzó paprikát beszerezni.

Ez nincs így rendjén. E bajon sürgősen segítenünk kell. Igaz, azt mondják, nálunk az ilyen ujtások nehezen mennek, már csak azért is, mert a magyar nép konzervatív gondolkozásánál fogva idegenkedik az újításoktól. Nos, ez másutt is így volna, tehát a magyar nép sem ugorhatik a sötétbe, egy ösmeretlen világ felé.

Tekintve azonban, hogy a szegedi nép eddig 3000 katasztrális hold területen termeli a paprikát és ott általános jólét uralkodik, elképzelhető, hogy a paprikatermesztés terén nem állunk ismeretlen világ előtt, hanem igenis, a szegedi példa ösztönözhet, lelkesíthet bennünket arra, hogy itt a Balatonmentén is honosítsuk meg ezen értékes fűszert.

Panaszkodunk, hogy a kivándorlás nagy vérvesztés az országra. Hát így kell ennek lennie? Hát tűrjük továbbra is a gátszakadás remes következményeit, amint a pusztító habok mindent és mindenkit elsepernek?

Ott álltam a szegedi pályaudvaron, mikor száz meg száz bolgár kertész igyekezett az év vége felé hazájába, Bulgáriába. Vettek erszényeikben a csengő magyar aranyakat, hogy odahaza azokat tovább kamatoztassák és viszont, az év ejelen száz számra jönnek vissza szép Magyarország földjére és művelték tovább, újólag az a földet, melyből ők az aranyat kiszedik s amelyre mi eddig nem is gondoltunk.

S míg egyfelől Fiume, Bréma és Hamburg felé kivándorol a magyar, addig Orsova, és Zimony határállomások felől bevándorol a bolgár meg a szerb és oly konyhakertészetet teremt nálunk, melyről a csodálat hangján beszél mindenki.

Epen ezért szükséges, hogy a konyhakertészetet nálunk felvirágoztassuk, melyre a Balatonvidéket különösen alkalmasnak találom. Alkalmas, mert klímája enyhe, földje kiválóan termékeny és mert az öntözéshez szükséges víz itt bőven van.

Hogy a paprika meghonosítása könnyen menne itt a Balatonvidéken, ez már csak abból is kitűnik, miszerint a nép a házi szükségletének megfelelő mennyiségű paprikát ma is természetesen s ha komolyan hozzálátnánk e fűszernek a Balatonmentén való erőteljesebb termesztéséhez, úgy biztosak lehetünk, hogy a nép általános jóléte szemlátomást gyarapodnék.

Az új vasut fel fogja tární az eddig ös-

meretlennek vélt kincseket s viszont, a meglevő kincsek értékét növelni fogja. Ily meglevő kincs a balatonmenti tőzsgyökeres magyar nép is, melynek létezéséről volt ugyan tudomásunk, de érdekében a multban edes keveset tettünk.

Hála a Gondviselésnek, nemcsak e vidék, de az egész ország népe egy szebb jövő előestélye előtt áll. A jelenlegi kormányon álló jeleseink e vidék érdekében sokat tettek eddig is már, s fognak tenni a jövőben. Biztosak lehetünk tehát, hogy földművelésügyi miniszterünk felfogja ösmerni a paprika termesztésének nagy fontosságát és mielőbb meghonosítja azt e vidéken, melylyel, boldoggá és megelégedetté teendi e sok viharon és viszontagságon átment népet s megtartja népünket ama földnek, melyért ezer éven át vérét és vagyonát áldozta a haza oltárán.

Anyakönyvi kivonat

december hónapról

Születés.

Sötét Ferencz és Antal Szerafin fia Ferenc r. k. Németh Zsigmond Heiser Gizella leánya Erzsébet r. k. Simon Pál és Bangó Zsófia leánya Karolin r. k. Győri János és Kovács Iren fia Ferenc r. k. Körmendi Ferenc és Tokai Erzsébet leánya Mária r. k. Vidosa Mária leánya Margit r. k. Siuon János és Német Mária fia halva született. Csizmazia Rafael és Tóth Mária leánya r. k. Acs István és Csabi Erzsébet fia Lajos r. k. Majer György és Hajba Mari leánya Mária r. k. Zeigg József és Tóth Róza leánya Vilma r. k. Mester János és Szánti Teréz leánya Erzsébet r. k. Márkus János és Bogdán Anna fia halva született. Hajós Jenő és Hochstädter Berta leánya Margit izr. Pinter Imre és Gárdonyi Anna fia József r. k. Bogdán Mihály és Mester Teréz leánya Mária r. k. Bertalan József és Tokai Mária leánya Julianna r. k. Simon István és Fehér Kornélia fia Miklós r. k.

Halálozás.

Özv. Kis Istvánné sz. Bogdán Zsófia 64 éves r. k. Bogovics Mihályné sz. Pintér Anna 40 éves r. k. özv. Molnár Károlyné sz. Barka Anna 80 éves r. k. Finta Mihályné sz. Böhm Erzsébet 30 éves ág. ev. Simon Jánosnének fia halva született. Buda Józsefné sz. Burján Anna 42 éves r. k. Olasz Jánosné sz. Csizmazia Anna 73 éves r. k. Barabás Jenő 3 éves r. k. Deutsch Sándor 12 hónapos izr. özv. Káli Gáborné sz. Sárdi Anna 65 éves r. k. Szollár Lajos 3 éves r. k. Vizugyel Mihály 76 éves r. k. Márkus Jánosné fia halva született. özv. Szücs Györgyné sz. Bertalan Rozália 86 éves r. k. Hajós Margit 1 napos izr. Hajós Jenőné sz. Hochstädter Berta 23 éves izr. Deutsch Sarolta 3 éves izr. Tibola Róza 33 éves r. k. Kutasi Pál 83 éves r. k. Kaproncai Katalin 82 éves r. k. Németh Illés 62 éves r. k. Vörös István 1 hónapos r. k.

Házasság.

Körmendy Pál r. k. és Wachsmann Erzsébet r. k. Wortmann Béla izr. és Schäffer Iren izr.

Minden külön értesítés helyett fájdalommal tudatjuk drága Klarikánknak folyó hó 5-én történt elhunytat. Temetése ma délután 3 órakor lesz.

Balázs Lajos

és neje

Oesterreicher Róza.

A KÖZSÉGHÁZBÓL.

Hirdetmény.

Felhivatnak a borkereskedő, vendéglős, szőlősgazda-, magánosok, mézszaros és hentes urak, hogy a bor behozatalát, illetve az állatleölést Nagy Ignác községi fogyasztási adókezelő-

nek 6 órával előbb okvetlen bejelentés, egyben értesítettik a közönség, hogy az egyezkedési tárgyalások 1907. január 1-től kezdve nevezett kezelővel megindíthatók, s január 8-ig befejezendők, nehogy szigorubb törvényes lépések legyenek alkalmazandók.

Tapolca, 1906. december 28.

Községi Előjáróság.

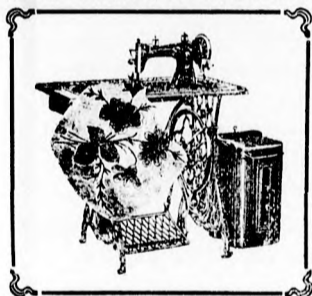
HIRDETÉSEK.

Állandó fogműterem.
WELLNER GYULA
 veszprémi fogász állandó fogműterme
Tapolczán, Eibeschutz-szálloda.
 TAPOLCAN tartózkodik **Julius**
hónap kivételével minden hónap
20-tól 27-ig bezárólag.
 Készít minden a műfogászat
 körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért.

Vajda Sámuel

gazdasági, szőlészeti és varrógépek kereskedése és raktára
 TAPOLCZA. (Zalamegye.) Kossuth Lajos-utca

Eredeti gyártmányok **karikahajós varrógép**, Central BOBIN varrógép, hosszú hajós **Singer gép**, Minerva varrógép, és ezekhez szükséges összes alkatrészekből raktárt tartok. Beszereshetők nálam a mai kor igényeinek

minden tekintetben megfelelő varrógépek, melyek mindegyikén a szép és kifogástalan varráson kívül még a divatos mímzés, monogramm hímzés, ajour szegély és áttört munkák, applikációk is végezhetők. Mind-ezen munkákból díjmentes és alapos

oktatást adok minden gépvevőnek saját lakásán.

Gazdasági gépekből beszerezhetők nálam a jelenkor legjobb cséplőgépei és benzinmotorai, továbbá vető és daráló-gépek, egy és több vasu ekék és permetezők, valamint más kisebb gazdasághoz szükséges gépezközők.

Minden eladást a legkedvezőbb fizetési feltételek és jótállás mellett eszközölök.

Kisapáti hegyen

körülbelül 2 hold, oltvánnyal telepített teljesen termő

szőlőmet eladom.

Benedek Bernát,
Kisapáti.

A **reször hölgyeknél**
 csunya és eltorzító:
 Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZÖR VESZTŐ”

által. Ara korona 7.--. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmetve zárt levélben küldetik.

Rendelhető csak

Schmidék J. illatszertárában

Budapest, VI. Ó-utca 12.

Tapolcán. a Kossuth Lajos-utcában levő 36. számú **HÁZ**, melyben egy teljes lakás van pincével és a ház végében szántófölddel, eladó.

Bővebbet a tulajdonos

Özv. Jani Jánosné.

3-3

Van szerencsém Tapolca és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-áru üzletemet

Kardos Mór

ur házába helyeztem át.

Ezt a mai kor igényeinek megfelelően kibővítve és megnagyobbítva berendeztem.

Állandó nagyraktárt tartok:

Porcellán étkező szervizekben, kávé, teás, boros és sörös készletekben, **eredeti angol áruk!**

Nagy választékot tartok:

Kína ezüst és Alpéca árukban. Kepkeretezést és ablakbevágást olcsón eszközölök.

Nagy választék üvegvágó gyémántokban.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Minden vevő, ki nálam 20 koronáig vásárol, ingyen kap egy fénykép-nagyítást, esupán a díszesen kiállított paszpartuért fizetendő 3 korona.

Tessék próbavásárlást tenni:

PONGRÁCZ LAJOS.

A Szent-István (előbb Uj) utcában egy 3 szobás lakás

április 1 től kiadó.

Bővebbet a tulajdonos.

Özv. Cser Istvánné.

MEGHIVÓ.

A KAPOLCSI KÖLCSÖN-SZÖVETKEZET

folyó évi január hó 12-én délután 1 órakor saját helyiségében tartja első évi

rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgató jelentése a lefolyt üzletévről.
2. A számadások felolvasása.
3. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. Kamatláb felemelése tárgyában határozat-hozatal.
5. A pénz-szükséglet mikénti fedezése.
6. Netáni egyéb indítványok az alapszabályok 2-ik bekezdése alapján.

MÉRLEG-SZÁMLA.

Vagyon:

Kötvény-számla	87059 K. — f.
Törzsbetét	52 K. — f.
Segély-egyleti betétek	13502 K. 50 f.
Pénztári maradvány	232 K. 73 f.
Egyenleg	540 K. 37 f.

Összesen 101386 K. 60

Teher:

Törzsbetét	26896 K. 60 f.
Kötvények	72800 K. — f.
Visszafizetés	1690 K. — f.

Összesen 101386 K. 60 f.

A szövetkezet alakult 1906. év január 1-én 499 taggal, 2672 üzletrésszel. A tagok közül kilépett egy tag 10 üzlet-résszel. Az üzletrészek száma 15 részjeggyel szaporított. Így van a szövetkezetnek az év végével 498 tagja 2677 üzletrésszel.

A mérlegek a szövetkezet helyiségében a gyűlés napjáig betekintheők.

Kapolcs, 1907. január 3-án.

Gselmann Mátyás
igazgató.

TÜZIFA ELADÁS.

Az Esterházy hercegi urodalom hegyesdi vágásában levő fakészletből eladás alá bocsátatik nagyobb mennyiségű II-od osztályu cser hasab tűzifa, melynek ára méterölenként:

- a) a helyszínen . . . . . 22 korona
- b) Tapolcára házhoz szállítva 31 korona

Helyszínen vételre naponta a délelőtti órákban jelentkezhetni.

Házhoz szállításra a fa árának előleges beküldése ellenében megrendelést elfogad a hercegi főerdőr Sáska, posta Tapolca.

Hercegi erdőfelügyelőség.

6250. tkv. 1906. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Ullmann Lipót** tördemici lakos végrehajtónak **Szabó Ferenc** szigligeti illetve csoknyai lakos elleni 65 korona és járuléka iránti végrehajtási ügyében **Tóth Gyula** szigligeti lakos 5521/906 tkvi. szám alatt tett utóajánlata folytán az újabb árverés a tapolczai kir. járásbiróság területén levő a szigligeti 552 szjtkvben jelenleg **Szabó Ferencné** szül. **Kocsis Anna** nevében álló 1. 917 hrsz. alatti ráadási dűlőbeli szántó 605 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s hogy a megjelölt ingatlan az

1907. évi január hó 29. napján délelőtt 10 órakor

Szigliget községhezánál, megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírói kiküldöttnek kezébe lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Szigliget községhezánál betekintheők.

A királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1906. évi december 18.

Papp királyi járásbíró.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

I. rendű leveshus	68 kr.
pecsenye husok	72 „
II. rendű leveshus	64 „
szegyhús	60 „

Borjuhús:

eleje	70 kr.
hátlaja	80 „

az árak nyomtatékkal együtt értendő.

Hirsch Dávid mészáros.

Tapolcza, (főter).

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle**t kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-féle**t fogadjunk el.

Szőlőbirtokosok figgelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főter.)

Eladok nagyméltóságú herceg Eszterházy Miklós ur Gyulakeszi hízalójában levő

hízott sertéseimből,

darabszám is.

A hízók a hízalóban bármikor megtekintheők.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámjából.

Fris sertésus. I. rendű sertés zsir, háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

Nagyban és kicsiben.

6306./1906. tkv. szám.

Újabb árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Nicholson gépgyár r. t.** végrehajtónak **Csonka Lajos** tördemici lakos elleni 9745 korona 50 filler és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbiróság területén levő a kövágóörsi 1526 szjtkvben + 2003. hrsz. alatt felvett pincés

szőlőből, időközben **Csonka Jánosra** átirít 1/2 illetőség 1120 korona, (ezen ingatlant 2100 korona agrárkölesön terheli) a kövágó öörsi 1765. szjtkvben + 2113. hrsz alatt 1/2 részben **Csonka Jánosné sz. Szánthó Karolin** és 1/2 részben **Csonka Lajos** nevében álló s az 1881. 60. tetz. 156. § a 6. pontja alapján egészben eladandó fülöpi pusztai rét 120 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlan az

1907. évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor Kövágó-Eörs községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a bírói kiküldöttnek kezébe lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Kövágóörs községhezánál betekintheők.

A tapolczai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Tapolczán, 1906. évi december hó 21.

Papp, királyi járásbíró.

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék, mint egy

beszélő-gép!

Kapható:

Edison

PHONOGRAPH

5 frt.

Gramophon 6 műdarabbal 12 frt 50 krajcártól,

Automata 35 forinttól fejjebb.

Hengerek és lemezek óriási választékban.

Főbb ezer új fölvétel ének és zenében.

Használt lemezeket veszek vagy ujjakkal becserelek.

Képes árjegyzék külön-külön a fenti cikkekben ingyen és bérmentve.

Magyarország legolcsóbb beszerzési torrasa.

TÓTH JÓZSEF

gramophon-nagykereskedő

SZEGED, Könyök-utca 3-ik szám.

Villamos csillárok

a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelben,

olcsóbbak, mint bárhol.

Rendelések árjegyzék szerint is eszközöltetnek a **Ditmár-féle** gyárból.

Petróleum-lámpák villamosra átalakíttatnak.

A nálam vásárolt csillárok díjtalanul szereltetnek világításhoz és értök felelősséget vállalok.

LENKEISOMA

üveg és lámpa-raktára.

Ajánlom továbbá mindennemű kép, tükör és porcellén áruimat.

Ablak-üvegezés 30 százalékkal olcsóbban, mint máshol.